

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка

Природничо-економічний факультет

Кафедра економіки підприємства

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ
КУРСОВОЇ РОБОТИ

з дисципліни
ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського)
рівня спеціальності 071 Облік і оподаткування
денної та заочної форм навчання

Електронне видання

Кам'янець-Подільський
2023

Укладачі:

Мазур Н.А. - д.е.н, проф., завідувач кафедри економіки підприємства;

Ніколашин А.О. – к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства;

Семенець І.В. – к.е.н., декан природничо-економічного факультету.

Рецензенти:

Рудик В.К. - д.е.н, проф., завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем ЗВО «Подільський державний університет»;

Лаврук О.С. – к.е.н., доцент кафедри менеджменту Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Мазур Н.А., Ніколашин А.О., Семенець І.В. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни "Організація бухгалтерського обліку" для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 071 Облік і оподаткування денної та заочної форм навчання (електронне видання). Кам'янець-Подільський: КПНУ ім. Івана Огієнка, 2023. 37 с.

*Затверджено і рекомендовано Вченою радою природничо-економічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка
(протокол № 4 від 25 квітня 2023 р.)*

*Розглянуто та схвалено кафедрою економіки підприємства
Кам'янець-Подільського національного університету
імені Івана Огієнка
(протокол № 6 від 24 квітня 2023 р.)*

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальні вимоги до структури і змісту курсової роботи	7
2. Структура курсової роботи й технічні вимоги до її оформлення	10
2.1. Структурні елементи курсової роботи та вказівки до їх змістового наповнення	10
2.2. Оформлення списку використаних джерел та додатків	17
2.3. Правила оформлення курсової роботи.....	18
3. Дотримання академічної доброчесності.....	21
4. Представлення і захист курсової роботи	22
5. Основні критерії оцінювання	23
6. Список рекомендованих джерел	26
Додатки	29

ВСТУП

Головне завдання сучасної раціональної організації системи обліку полягає в підготовці достовірних даних для управління господарською діяльністю підприємства. Це складний механізм, дію якого мають забезпечувати висококваліфіковані спеціалісти – фахівці з організації обліку на підприємствах. Механізм дії бухгалтерського обліку треба розглядати як з позиції принципів його організації і ведення, так і з точки зору його результативності й економічності. Саме тому метою дисципліни є підготовка фахівця за спеціальністю «Облік і оподаткування» до ефективного використання знань з організації бухгалтерського обліку на підприємствах різних організаційних форм та форм власності, а також ознайомлення з особливостями організації обліку на підприємствах різних галузей господарювання.

Курсова робота з організації бухгалтерського обліку як вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, виконується здобувачами вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування» з метою закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних за час вивчення курсу, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання: вивчення організації технології облікового й аналітичного процесів; праці осіб, зайнятих обліковою та аналітичною діяльністю; вивчення управління системою бухгалтерського обліку на підприємстві; розробка заходів та рекомендацій для удосконалення організації бухгалтерського обліку на конкретному підприємстві.

Написання курсової роботи важливе передусім тому, що це дасть змогу:

- поглибити знання здобувачів вищої освіти шляхом вирішення ними актуальних проблем з організації бухгалтерського обліку (з'ясування сутності предмету, об'єкту, суб'єктів, методів та принципів організації бухгалтерського обліку);

- систематизувати отримані теоретичні знання з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку» (політику організації обліку різних топологічних ділянок обліку);

- розвинути вміння самостійно опрацьовувати літературні джерела та нормативно-правові акти;

- розвинути вміння аналізувати досвідчених-економістів та узагальнювати власні спостереження;

- сформувати дослідницькі вміння щодо раціональної організації роботи облікового апарату;

- сформувати дослідницькі вміння студентів щодо аналізу елементів облікової політики підприємства;

- стимулювати студентів до самостійного наукового пошуку;

- сформувати вміння практичної реалізації результатів дослідження в самостійно виконаних розробках (апробація результатів на науково-практичних конференціях).

Методична розробка складена у відповідності з робочою програмою дисципліни «Організація бухгалтерського обліку», Курсова робота виконується студентами поетапно і здається згідно графіку, затвердженого студентом з керівником.

Шифр згідно освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» – ООК 12.

Забезпечує такі програмні компетентності та результати навчання:

ЗК 01 - Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 04 - Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 06 - Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 03 - Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК 11 - Здатність застосовувати отримані нові знання й практичні пропозиції для розв'язання комплексних проблем у сфері

обліку, аудиту та оподаткування, а також адаптування їх до умов змінного середовища та вимог сталого розвитку.

ПРН 01 - Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПРН 16 - Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аналізу, аудиту, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПРН 20 - Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з організації бухгалтерського обліку призначена для:

- закріплення здобувачами вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» теоретико-методологічної бази;
- набуття практичних навичок в організації документування господарських операцій, заповнення бухгалтерських реєстрів;
- формування облікової політики підприємства;
- обрахунку оптимальної чисельності облікових працівників.

Виконання даної курсової роботи є підґрунтям для подальшого опрацювання матеріалу під час виконання випускної кваліфікаційної роботи та навчання в магістратурі.

Курсова робота з організації бухгалтерського обліку повинна відповідати таким вимогам:

1) містити теоретичне осмислення актуальності проблеми, постановку відповідної мети, завдань, методики дослідження проблеми, отриманні результатів, здійснення їх аналізу, висновків та пропозицій;

2) бути самостійним дослідженням, яке ґрунтується на глибокому теоретичному висвітленні теми (Додаток А), детальному аналізі процесу організації обліку на конкретно обраному підприємстві;

3) повинна ґрунтуватись на вивченні й аналізі навчальної (посібники, підручники) і наукової (монографії, наукові статті, матеріали конференцій, препринти) літератури, а також нормативно-правових актів, які регулюють порядок ведення та організації бухгалтерського обліку;

4) повинна містити заходи щодо удосконалення процесу організації обліку на підприємстві.

Кожний здобувач вищої освіти виконує курсову роботу, самостійно обираючи напрямок дослідження та суб'єкт дослідження (господарюючий суб'єкт).

Завдання для виконання курсової роботи здобувачі вищої освіти отримують на першому практичному занятті. Протягом семестру на практичних заняттях викладач пояснює послідовність виконання завдань курсової роботи за запропонованою структурою. На консультаційних годинах студенти мають можливість отримати необхідні відповіді на питання стосовно змісту та структури курсової роботи в більш широкій формі.

Процес виконання курсової роботи складається з таких основних етапів:

- вибір теми дослідження й затвердження наукового керівника;
- підбір матеріалів для написання курсової роботи (організаційно-управлінська структура підприємства; Положення про бухгалтерську службу; посадові інструкції; схеми документообігу; Наказ про облікову політику; робочий план рахунків; фінансова звітність підприємства за декілька звітних періодів; первинна документація з напрямку дослідження);
- підбір і вивчення навчальних і наукових джерел, нормативно-правових актів тощо;
- складання плану роботи і його затвердження з науковим керівником;
- формування предмета, об'єкта, мети та завдань дослідження;
- висловлення головних ідей й узгодження з науковим керівником;
- написання курсової роботи та її оформлення, підготовка презентації;
- захист курсової роботи.

Вибір теми роботи залежить від галузевих особливостей, форми власності та видів господарської діяльності підприємства (див. Додаток А).

Крім того, якщо є можливим, то тема роботи повинна логічно продовжувати науково-дослідні розробки студента, які були ним зроблені під час виконання навчального плану. Перелік типових тем курсових робіт для підприємств різних галузей і видів діяльності наведено у додатку А. Здобувач вищої освіти має право запропонувати на розгляд кафедри економіки підприємства власну тему, попередньо узгодивши її з науковим керівником. Темі курсових робіт не повинні повторюватися в групі. Курсова робота, виконана на тему, не зазначену в тематиці та не узгоджену з керівником, до захисту не допускається.

2. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ Й ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДО ЇЇ ОФОРМЛЕННЯ

2.1. Структурні елементи курсової роботи та вказівки до їх змістового наповнення

Курсова робота складається з послідовно розміщених таких структурних елементів:

титульний аркуш;

зміст;

перелік умовних скорочень, позначень, символів, одиниць і термінів (за потреби);

вступ;

текст роботи, який у свою чергу складається із трьох розділів;

висновки;

список використаних джерел;

додатки.

Курсова робота повинна бути логічно побудована й мати характер цілісного та завершеного дослідження. Структурні елементи курсової роботи та їх коротка характеристика наведені нижче.

Титульний аркуш повинен містити обов'язкові елементи: назву міністерства, назву університету, назву факультету, назву кафедри; назву і вид роботи; позначення групи, прізвище та ініціали студента-виконавця; посаду, вчене звання керівника; місто та рік випуску роботи (Додаток Б).

Зміст розміщують після титульного аркуша. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема, вступу, висновків, додатків, списку використаних джерел. Зміст курсової роботи може займати 1-1,5 сторінки. Він має відображати суть теми та логіку дослідження. Назви розділів і підрозділів

повинні бути стислими й зрозумілими, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її (Додаток В).

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за потреби). Якщо в курсовій роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий в курсовій роботі у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом. Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальне розшифрування. Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

Вступ. У вступі студент повинен обґрунтувати актуальність вибраної теми курсової роботи. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним, проте має розкривати доцільність проведення дослідження для даного суб'єкта господарювання. Рекомендований обсяг вступу – 2 сторінки. Також у вступі вказується предмет, об'єкт дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне й часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямовано основну увагу, оскільки предмет дослідження визначає тему курсової роботи, зазначену на титульному аркуші як її назва. Наприклад, якщо тема курсової роботи «Організація бухгалтерського обліку операцій з випуску та реалізації продукції», то предметом дослідження може бути система бухгалтерського обліку операцій з випуску та реалізації продукції та особливості її організації на підприємстві. Об'єктом дослідження у даному випадку виступає безпосередньо підприємство (Додаток Д). Потім формуються мета дослідження та завдання. Від чіткості поставлених завдань багато в чому залежать структура курсової

роботи, логіка, системність, можливість досягнення мети дослідження та формулювання обґрунтованих висновків. Тому слід дотримуватись логічної послідовності дієслів, формулюючи завдання. Орієнтовно можна згрупувати так: розглянути, дослідити, дати характеристику; провести, здійснити; розкрити; критично проаналізувати; оцінити; виявити, визначити, виділити, виокремити; систематизувати, структурувати; узагальнити, класифікувати; окреслити; обґрунтувати; довести; розробити; сформулювати, сформулювати; запропонувати, внести пропозиції, розробити рекомендації тощо.

Слід концентрувати увагу на тому, що саме підлягатиме дослідженню, наприклад, якщо у формуванні завдання першим словом є «розглянути ...», то в постановці завдання можна використати слова й словосполучення: вітчизняний та зарубіжний досвід, існуючі традиційні підходи; динаміку, еволюцію; досвід; доцільність; економіко-правову сутність, законодавчу базу, правові засади; економічні перешкоди, економічну сутність; етапи, ефективність; загальні риси та відмінності; засади, значення; методи, методика, методичні положення, методичні прийоми, методичні рекомендації; методологічні підходи, методологію оцінки; місце і роль; можливі чинники впливу на вибір, можливість; напрями, напрями трансформації, напрями розвитку; основні етапи, основні механізми, основні недоліки, основні принципи, основні причини недостатньої ефективності, основні функції, основні чинники; особливості, національні особливості, особливості регулювання, особливості управління; передумови; перспективи розвитку; підходи; практику, практичні дії; принципи, принципи класифікації; природу; пріоритетні напрями; проблеми, проблеми взаємодії; соціально-економічні наслідки; специфіку, специфічні особливості; зіставлення; стан, структуру, сутність; сучасні вимоги, сучасні підходи; тенденції, тенденції розвитку, тенденції, чинники тощо.

Далі, наприклад, якщо здобувач вищої освіти під час формулювання завдання переходить до дієслова «розробити ...», то

можна застосувати такі словосполучення: етапи; інструментарій, інструменти процесу; критерії; методику; методичні прийоми; методичні рекомендації; методологічні підходи; механізм, механізм реалізації, механізм раціональної побудови; найбільш ефективні, найбільш раціональні напрями; напрями трансформації, напрями розвитку; оптимальну структуру; основні етапи; основні механізми; підходи; принципи, принципи класифікації; пропозиції; процедури; рекомендації; систему показників, структуру; шляхи вдосконалення тощо [11].

Також у вступі наводяться методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом (Додаток Д). Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Основна частина курсової роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

У **першому розділі** основної частини курсової роботи наводиться огляд літератури за темою і вибір напрямів дослідження; викладається загальна методика та основні методи дослідження; аналіз і узагальнення результатів досліджень. В огляді літератури окреслюються основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою, називаються ті питання, що залишилися невирішеними; вивчаються та узагальнюються теоретичні основи предмету дослідження (основних засобів, виробничих запасів, готової продукції, дебіторської заборгованості, кредиторської заборгованості та ін.), уточняється економічна сутність і зміст

(Додаток Ж). Наводиться огляд нормативно-правової бази щодо напряму дослідження та регулювання процесу організації обліку на підприємстві. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 20% обсягу основної частини курсової роботи.

У **другому розділі** основної частини курсової роботи обґрунтовують вибір напряму дослідження; наводять загальну характеристику статутної діяльності господарюючого суб'єкта; аналізують організаційно-майнову та організаційно-управлінську структури підприємства. Має місце опис стану галузі, в якій працює підприємство; розгляд ринку і конкуренції, які притаманні галузі; циклічний чи сезонний характер діяльності. Доречно проаналізувати структуру закупок та реалізацій, їх динаміку; навести коло постачальників та покупців, їх територіальну належність (українські підприємства, імпорт); дати характеристику стабільності зв'язків (питома вага закупок по довгострокових договорах, по разових договорах; умови поставок та форми розрахунків за найвагомішими договорами). Також наводиться аналіз основних техніко-економічних показників і обґрунтовуються висновки щодо перспективних напрямків діяльності підприємства (чистий дохід від реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг), собівартість реалізованих товарів (робіт, послуг), чистий прибуток, середньорічна вартість ОЗ, фондвіддача, фондоємність, середньорічна вартість оборотних активів, коефіцієнт оборотності оборотних активів, тривалість одного обороту оборотних активів, чиста рентабельність продаж, фонд заробітної плати, виробіток та ін.). Доцільно провести аналіз структури необоротних або оборотних активів.

Також в другому розділі студенти розкривають характеристику системи бухгалтерського обліку на підприємстві, який ведеться відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, Плану рахунків бухгалтерського обліку, а

також Наказу «Про облікову політику підприємства». Студенти самостійно з'ясовують, за якою формою ведеться бухгалтерський облік і в курсовій роботі наводять дану модель.

Наступним етапом другого розділу курсової роботи є здійснення аналізу організації та структури облікового апарату (бухгалтерської служби) та розрахунку оптимальної кількості працівників бухгалтерії [22].

Структура та чисельність бухгалтерії затверджуються відповідно до установчих документів підприємства власником або уповноваженим органом управління. Структура бухгалтерії залежить від характеру діяльності підприємства, кількості філій, підрозділів, від обсягу та рівня автоматизації облікових робіт.

У третьому розділі курсової роботи розглядаються проблемні питання та прогнози перспектив розвитку організації обліку на підприємстві за темою дослідження. Загальний обсяг розділу повинен бути в межах 10 сторінок.

Основна частина повинна мати обсяг 40–45 сторінок. Основні розділи роботи мають бути органічно пов'язані між собою: теоретичні та методичні положення повинні бути відправним моментом для аналізу, а розглянуті проблеми – мати пропозиції щодо вирішення. *Для магістрів обов'язковим є розкриття управлінських аспектів досліджуваної проблематики в кожному з розділів курсової роботи.*

У висновках слід підкреслити актуальність і значення теми дослідження, охарактеризувати найбільш важливі теоретичні та практичні результати дослідження, вказати основні недоліки і окреслені пропозиції щодо вдосконалення організації обліку, визначити перспективу та шляхи подальшого вивчення конкретної проблеми. Висновки, загальний обсяг яких 3-4 сторінки, не повинні дублювати викладене у вступі та основній частині курсової роботи. У них не повинно бути таблиць, рисунків та посилань на список використаних джерел. Структура висновків:

- коротко про актуальність теми дослідження;
- особливості діяльності підприємства та їх вплив на організацію бухгалтерського обліку;

- оцінка стану організації бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві (висновки до другого розділу роботи);

- конкретні пропозиції щодо удосконалення організації бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві (висновки до третього розділу роботи). При цьому слід коротко розкрити суть вирішення проблеми і шляхи ефективної та раціональної організації бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві;

- загальний висновок.

2.2. Оформлення списку використаних джерел та додатків

Список використаних джерел необхідно формувати в міру вивчення публікацій з проблеми дослідження. До списку літератури слід заносити тільки ті джерела, які були опрацьовані повністю або частково із зазначенням відповідних сторінок. Вимоги до оформлення списку використаної літератури викладені в розділі «Правила оформлення курсової роботи» даних методичних рекомендацій. У тексті курсової роботи повинні бути посилання на всі використані джерела.

При формуванні **додатків** до курсової роботи слід виходити з таких вимог:

а) до дослідно-теоретичної частини додатками можуть бути схеми і рисунки (етапи формування і елементи облікової політики, фактори, які впливають на облікову політику, перелік нормативно-правових актів з організації бухгалтерського обліку на підприємстві та ін.);

б) до аналітичної частини обов'язковими додатками повинні бути ті документи, що діють на підприємстві: Положення про бухгалтерську службу; наказ про облікову політику та додатки до нього; посадові інструкції бухгалтерів; схеми виробничих зв'язків бухгалтерії з іншими відділами і підрозділами; номенклатура справ для організації зберігання первинних і зведених документів, облікових реєстрів і форм бухгалтерської звітності; графіки документообігу тощо;

в) до конструктивної частини обов'язковими додатками повинні бути розроблені за проектом або удосконалені студентом:

- план організації бухгалтерського обліку;
- положення про бухгалтерську службу, про організацію документообігу, про проведення інвентаризації, про організацію архіву підприємства;
- наказ про облікову політику та відповідні додатки до нього;
- робочий план рахунків бухгалтерського обліку;
- графіки документообігу та ін.

2.3. Правила оформлення курсової роботи

Робота має бути надрукована на одному боці сторінок стандартного білого паперу формату А4 (210x297 мм). У друкованому варіанті використовується шрифт Times New Roman розміру 14, полуторний міжрядковий інтервал до тридцяти рядків на сторінці. Текст курсової роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Титульний лист містить найменування вищого навчального закладу, прізвище, ім'я та по батькові й інші відомості про автора, тему курсової роботи з посиланням на об'єкт дослідження, прізвище, вчене звання (посаду) наукового керівника, місто і рік.

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів роботи. Зміст має включати усі заголовки, які є в роботі, починаючи зі вступу і закінчуючи додатками.

Текст основної частини роботи поділяється на розділи і підрозділи згідно з планом, затвердженим керівником. Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ», друкують великими літерами симетрично до набору. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовком (за винятком заголовку пункту) та текстом повинна дорівнювати 2 інтервали. Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки.

До загального обсягу курсової роботи не входять додатки, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подаються арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок, але на титульному аркуші та змісті номер не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Такі структурні частини роботи як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел, додатки не мають порядкового номера. Всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини роботи нумеруються звичайним чином. Тобто, не можна друкувати: «1. Вступ» або «Розділ 6. ВИСНОВКИ». Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Наприклад:

РОЗДІЛ 1
ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ І ТЕОРЕТИЧНІ
АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД
РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ

1.1. Теоретичні аспекти організації обліку доходів від реалізації

Рисунки (схеми, графіки) необхідно подавати у курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Рисунки, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Рисунки позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком рисунків, поданих у додатках. Номер рисунка повинен складатися з номера розділу і порядкового номера, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 2.1 (перший рисунок другого розділу). Номер рисунка, його назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ним. Приклад оформлення рисунка наведено в додатку Г.

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу (за винятком таблиць, поданих у додатках). В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують надпис «Таблиця» із зазначенням її номера. Слово «Таблиця» слід писати з великої літери, курсивом, назву таблиці - жирним шрифтом. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 2.1» (перша таблиця другого розділу). Зразок оформлення таблиці наведено у додатку Д.

При перенесенні частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці. Наприклад: «Продовження табл. 2.1». Заголовки граф починаються з великих літер, підзаголовки - з малих, якщо складають одне речення із заголовком, і з великих - якщо вони є самостійними.

Текст у таблиці варто друкувати 10-12 кеглем з одинарним інтервалом. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк. Під таблицею пишуть посилання (12 шрифт, курсив, з початку стрічки):

Складено (побудовано, розраховано) за даними джерела [1, с.15].

Або, якщо це авторські розрахунки на основі первинної звітності:

Розраховано автором

Або, якщо повністю взято із чужого джерела:

Джерело [15, с. 2-3].

У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери.

Формули в курсовій роботі нумерують в межах розділу. Номер формули складається із номера розділу і порядкового номера формули, між якими ставлять крапку. Номер формули пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули у круглих дужках. Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у

формулах треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані в формулі, і кожне - з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки.

Наприклад:

$$n_t = \frac{2(T_e - t + 1)}{T_e (T_e + 1)} \quad (3.1)$$

де n_t — річна норма амортизації у конкретний рік;

T_e — нормативний строк експлуатації об'єкта;

t — конкретний рік амортизації.

Примітки до тексту і таблиць, в яких наводять довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші кілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...

2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

Посилання в тексті роботи на джерела інформації слід зазначити порядковим номером посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: [1 - 5].

Посилання на рисунки до курсової роботи оформлюють порядковим номером рисунку: наприклад, "рис. 2.3"; на формули - порядковим номером формули: наприклад, "у формулі (3.1)". Посилання у тексті на таблиці пишуть скорочено: наприклад, "у табл. 1.2".

Список використаних джерел слід розмішувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Кількість використаних джерел для курсової роботи магістра становить не менше 30 найменувань. Відомості про включені до списку джерела слід подавати згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць (додаток Ж).

Додатки до курсової роботи мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою. Додатки оформлюються як продовження курсової роботи і розміщуються в порядку посилань у тексті роботи. Dodatok повинен мати заголовок надрукований малими літерами з першої великої літери симетрично до тексту сторінки. Посередині рядка над

заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і поряд - велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами, за винятком літер Г, Є, І, Ї, И, О, Ч, Ъ, наприклад: Додаток А, Додаток Б.

3. Дотримання академічної доброчесності

У процесі підготовки курсової роботи особлива увага звертається на недопущення порушення здобувачами правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених Законом України "Про освіту".

Написання курсової роботи передбачає дотримання положень Кодексу академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2021 р.) та Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2018 р.) та відповідального ставлення до написання курсової роботи.

Студент повинен використовувати у дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них.

Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Неприпустимо надавати для оцінювання письмову роботу, підготовлену за участю інших осіб, фальсифікувати або фабрикувати інформацію, запозичувати чужі наукові результати з їх наступним використанням у роботі. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Згідно Методичних рекомендацій з перевірки курсових, дипломних робіт здобувачів вищої освіти на академічний плагіат (2021, https://drive.google.com/file/d/1_p3INg-Z-j8R5I0etL3nglqy3G7RmVoX/view) для перевірки тексту курсової роботи на ознаки академічного плагіату роботу потрібно загрузити на платформу MOODLE, де за допомогою програми Unicheck

здійснюється виявлення плагіату та формування звіту про результати.

Далі платформа виконає перевірку на наявність запозичень у межах бази даних.

Для кожної роботи система здійснює виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості видає звіт подібності. У звіті відображатиметься відсоток оригінальності (зеленим кольором) та запозичень (червоним кольором) у роботі.

До захисту допускаються тільки ті роботи, які пройшли перевірку і рівень унікальності тексту становить не менше 30 %.

4. Представлення і захист курсової роботи

Після завершення виконання та оформлення курсової роботи магістр підписує її та подає на кафедру для рецензування не пізніше, ніж за 30 днів до початку екзаменаційної сесії. Дата одержання роботи фіксується лаборантом кафедри на титульному аркуші курсової роботи та в журналі реєстрації курсових робіт. Якщо курсова робота подається на кафедру пізніше, то вона не доопрацьовується, а оцінюється в тому вигляді, в якому була подана на кафедру.

Науковий керівник перевіряє курсову роботу та оформляє письмову рецензію. У рецензії дається коротка характеристика роботи за всіма розділами. Перевірена курсова робота разом з рецензією повертається студенту. За наявності істотних недоліків науковий керівник не допускає роботу до захисту. У цьому випадку курсова робота повинна бути доопрацьована з урахуванням зазначених у рецензії недоліків і рекомендацій та повторно подана для перевірки.

При підготовці до захисту курсової роботи необхідно виконати всі вказівки, подані у рецензії, врахувати зауваження по тексту роботи, підготувати доповідь у межах 5 хвилин і ілюстративний матеріал, в якому відображені основні напрямки удосконалення організації бухгалтерського обліку для досліджуваного підприємства. У доповіді необхідно коротко охарактеризувати предмет, об'єкт і мету дослідження; обґрунтувати шляхи вдосконалення організації бухгалтерського обліку на даному підприємстві. Під час захисту магістр коротко доповідає зміст

курсової роботи, обґрунтовує висновки і пропозиції та відповідає на запитання за темою дослідження.

Захист курсових робіт проводиться за графіком кафедри перед комісією у складі не менше двох чоловік. За результатами захисту курсової роботи комісія виставляє студенту оцінку. Здобувачі, що не виконали в строк курсову роботу або не захистили її (одержали незадовільну оцінку), не допускаються до екзамену з даної дисципліни.

5. Основні критерії оцінювання

Критеріями оцінки курсової роботи є:

- актуальність і ступінь розробки теми;
- завершеність і повнота вирішення тих завдань, які були поставлені при виконанні курсової роботи;
- взаємозв'язок теоретичних та практичних відомостей, використання останніх статистичних та фактичних даних;
- глибина теоретичного аналізу, вміння виявити основні проблеми за темою роботи, знання та розуміння основних точок зору з дискусійних проблем;
- творчий підхід до проблеми, що розглядається, уміння аргументовано викладати свою точку зору;
- логічність та грамотність викладення матеріалу, володіння економічною та бухгалтерською термінологією, науковим стилем;
- якість оформлення роботи.

Оцінка «відмінно» ставиться за всебічну розробку теми на основі широкого кола опрацьованих джерел інформації, якщо магістр виявив критичне ставлення до використаного матеріалу, самостійність суджень; за умови, що робота не містить істотних стилістичних недоліків.

Оцінка «добре» ставиться, якщо не виконана одна з викладених вище вимог, наприклад, при помилках у розрахунках, висновках, але за умови достатньо повної та самостійно розробленої теми, а також дотримання всіх інших вимог.

Оцінка «задовільно» ставиться за роботу, зміст якої свідчить про те, що студент ознайомився з основними джерелами, самостійно їх опрацював, тему курсової роботи в цілому розкрив правильно, намагається аналізувати факти і події, робити висновки, але при

цьому допускає грубі помилки і не може самостійно викласти матеріал.

Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо тема курсової роботи не розкрита, студент не розуміє основної суті теми, не може зробити висновки і узагальнення, робота виконана зі значним порушенням вимог щодо змісту, стилістики та оформлення; кількість опрацьованих джерел є недостатньою для повного розкриття теми; у студента виникають значні складнощі в демонстрації результатів роботи, наданні відповідей на поставлені запитання.

За результатами попереднього оцінювання та захисту курсової роботи виставляється загальна оцінка за системою ECTS і за національною шкалою у порядку, визначеному в таблиці.

Таблиця 5.1

Критерії оцінювання курсової роботи

Бали	Характеристика відповідності захисту роботи встановленим балам	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	Здобувач вищої освіти представив курсову роботу, що як за оформленням, так і за змістом відповідає встановленим вимогам. Під час захисту студент демонструє глибокі знання теоретичного матеріалу, його розуміння, вміння аналізувати та застосовувати пройдений матеріал на практиці.	A	відмінно
82-89	Здобувач представив курсову роботу, що як за оформленням, так і за змістом відповідає встановленим вимогам. Під час захисту студент демонструє знання теоретичного матеріалу, його розуміння, уміння аналізувати та застосовувати пройдений матеріал на практиці, однак, під час захисту відповіді не мають належного рівня глибини, а проведений аналіз містить деякі неточності. Присутні дві-три несуттєві помилки в оформленні роботи	B	добре

75-81	Здобувач представив курсову роботу, що як за оформленням, так і за змістом відповідає встановленим вимогам. Під час захисту студент демонструє знання теоретичного матеріалу, його розуміння, уміння аналізувати та застосовувати пройдений матеріал на практиці, однак, під час захисту відповіді не мають належного рівня глибини, проведений аналіз містить деякі неточності, розуміння проблеми дещо поверхневе, в оформленні роботи присутні певні невідповідності.	C	
67-74	Здобувач представив курсову роботу, що як за оформленням, так і за змістом не повністю відповідає встановленим вимогам. Під час захисту студент демонструє знання теоретичного матеріалу, але його розуміння, уміння аналізувати та застосовувати пройдений матеріал на практиці є обмеженим. Під час захисту відповіді поверхневі, розуміння проблеми поверхневе, в оформленні роботи присутні невідповідності.	D	задовільно
60-66	Здобувач представив курсову роботу, що як за оформленням, так і за змістом не повністю відповідає встановленим вимогам. Під час захисту студент демонструє незначні знання теоретичного матеріалу, проведений аналіз є поверхневим, приклади представленого практичного матеріалу є обмеженими, відповіді поверхневі, в оформленні роботи присутні значні невідповідності.	E	
35-59	Здобувач представив курсову роботу, що за оформленням і за змістом не відповідає встановленим вимогам. Під час захисту студент не демонструє знання теоретичного матеріалу, уміння аналізувати та застосовувати пройдений матеріал на практиці	FX	незадовільно
34 і менше	не виконано інші умови допуску	F	не допущено

За результатами попереднього оцінювання та захисту курсової роботи виставляється загальна оцінка за системою ECTS і за національною шкалою у порядку, визначеному в таблиці 5.2.

Таблиця 5.2

Шкала ECTS для рейтингового оцінювання успішності студентів за результатами виконання курсової роботи

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	Відмінно	10	відмінно
82 - 89	B	Дуже добре	25	добре
75 - 81	C	Добре	30	
67 - 74	D	Задовільно	25	задовільно
60 - 66	E	Достатньо	10	
35 - 59	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)		незадовільно
1 - 34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)		

Оцінка за курсову роботу вноситься до екзаменаційної відомості та в індивідуальний навчальний план студента.

6. Список рекомендованих джерел

Законодавчі та нормативні документи

1. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», затверджений Верховною Радою України від 16.07.1999 р. №996-XIV (зі змінами і допов.) URL: <http://www.rada.gov.ua>

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій

підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р.№291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

3. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ): в 2 ч.; пер. з англ. / ред. Ф. Ф. Голов. К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2013.1223 с.

4. НП(С)БО 1 – П(С)БО 34, зі змінами та доповненнями. Бухгалтерський облік: нормативна база. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

5. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI зі змінами і доповненнями. URL: <http://www.rada.gov.ua>

6. Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

7. Про облікову політику: лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

Навчально-методична література

8. Бутинець, Ф. Ф. Організація бухгалтерського обліку: навчальний посібник. Житомир: Рута, 2009. 591 с.

9. Бутинець Ф. Ф., Малюга Н. М. Бухгалтерський облік: облікова політика і план рахунків, стандарти і кореспонденція рахунків: навчальний посібник для студентів вузів. Житомир: ЖІТІ, 2011. 480 с.

10. Кім Г., Сопко В. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення : навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2012. 440 с.

11. Малюга Н.М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: навчальний посібник. за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. Житомир: Рута, 2011. 476 с.

12. Михайлова М.Г., Полятикіна Л.І., Славкова О.П. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу в Україні: навчальний посібник. К. : ЦНЛ, 2013. 320 с.

13. Свірко С.В. Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах: навчальний посібник. 2-ге вид. К.: КНЕУ, 2010. 380 с.

14. Сопко В. В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: підручник. К.: КНЕУ, 2011.412 с.

Додаткова література

15. Алпато Н. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. *Все про бухгалтерський облік*. 2014. № 109. С.69–73.

16. Войналович О. М. Організація бухгалтерського обліку: загальні основи. *Податки та бухгалтерський облік*. 2014. № 55. С.5–12.

17. Гурина Н. В. Облікова політика як основа організації бухгалтерського обліку на підприємстві. URL: <http://www.factor.ua>

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовна тематика курсових робіт

1. Теоретико-методичні основи організації бухгалтерського обліку операцій зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві та шляхи їх вдосконалення.

2. Організація обліку розрахунків по орендним платежам на підприємстві.

3. Організація бухгалтерського обліку поточних зобов'язань підприємства та шляхи їх вдосконалення.

4. Організація бухгалтерського і податкового обліку на малому підприємстві за спрощеною системою оподаткування та шляхи їх вдосконалення.

5. Раціональна організація бухгалтерського обліку нематеріальних активів підприємства та шляхи його вдосконалення.

6. Організація обліку витрат та їх контроль за видами діяльності підприємства та шляхи їх вдосконалення.

7. Організація бухгалтерського обліку і калькулювання собівартості продукції на підприємстві в умовах автоматизованої обробки даних.

8. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві та шляхи його удосконалення в умовах комплексної автоматизації обробки облікових даних.

9. Організація обліку короткострокових та довгострокових позик банку на підприємстві в умовах ринкових відносин.

10. Перспективи раціональної організації бухгалтерського обліку розрахунків з кредиторами підприємства в умовах кредитних ризиків.

11. Організація бухгалтерського обліку адміністративних витрат підприємства з метою їх оптимізації.

12. Організація бухгалтерського обліку виробничих запасів на підприємстві та шляхи його вдосконалення.

13. Організація фінансового обліку формування і використання власного капіталу підприємства та шляхи його вдосконалення.

14. Організація бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості в системі управління підприємством та шляхи його вдосконалення.

15. Інформаційні основи організації обліку руху та ефективності використання основних засобів на підприємстві.

16. Організація обліку прямих витрат на виробництво та шляхи її вдосконалення.

17. Організація обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

18. Система раціональної організації обліку витрат на промислового підприємстві.

19. Організація стратегічного обліку на підприємстві з метою збереження конкурентних переваг.

20. Удосконалення організації обліку грошових коштів на підприємстві.

21. Організація обліку та формування оптимальної системи оподаткування малих підприємств.

22. Концептуальні основи організації обліку використання трудових ресурсів та фонду оплати праці.

23. Облікова політика на підприємстві та шляхи її вдосконалення.

24. Організація бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу в умовах комплексної автоматизації.

25. Організація та формування контрольних функцій бухгалтерських працівників в умовах автоматизації обліку.

26. Організація податкового обліку на підприємстві та основні напрямки його вдосконалення.

27. Організаційна побудова облікового підрозділу та організація праці обліковців на підприємстві.

28. Вплив глобалізаційних процесів на організацію обліку в акціонерних товариствах.

29. Концептуальна основа організації складання і подання фінансової звітності: сучасна практика та перспективи застосування.

30. Організація обліку на підприємстві (в установі, організації) з використанням цифрових технологій.

Додаток Б

Зразок оформлення титульного аркуша

Міністерство освіти і науки України
**Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка**
Природничо-економічний факультет

Кафедра економіки підприємства

Курсова робота

на тему _____

з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку»

Виконавець:

здобувач вищої освіти групи _____
спеціальності _____

(прізвище та ініціали)

Науковий керівник

(звання та прізвище)

Національна шкала _____

Кількість балів: __ __ Оцінка ECTS: ____

Члени комісії

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Додаток В
Зразок оформлення змісту курсової роботи

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ КОМПЛЕКСНОЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ	
1.1. Організація облікової системи підприємства та її структура	7
1.2. Законодавчо-нормативні основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах малого бізнесу	12
1.3. Особливості автоматизації обробки облікових даних в структурі облікового процесу	17
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ПАТ «ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ»	
2.1. Організаційно-економічна характеристика підприємства	21
2.2. Організація первинного обліку в умовах автоматизованої обробки інформації	25
2.3. Організація синтетичного і аналітичного обліку в умовах автоматизованої обробки інформації.....	30
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ КОМПЛЕКСНОЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ	38
ВИСНОВКИ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	50
ДОДАТКИ	65

Додаток Г

Зразок оформлення рисунку

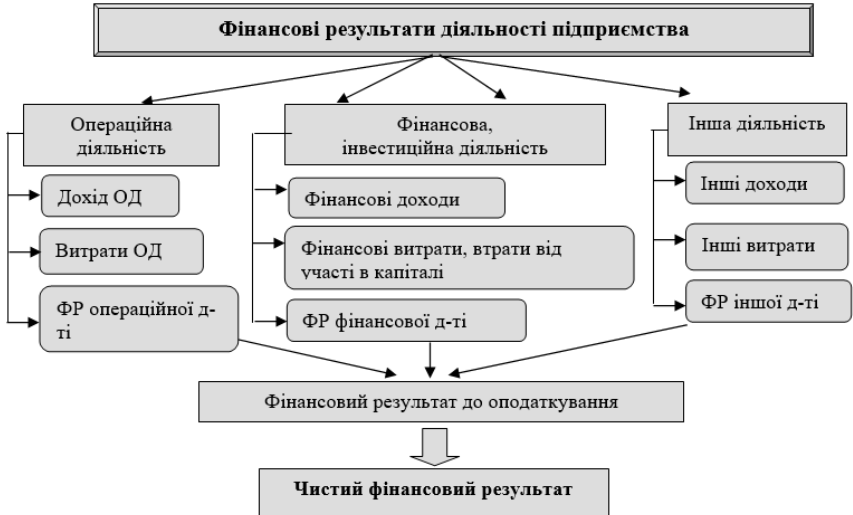

Рис. 1.1. Порядок формування фінансових результатів діяльності підприємства

Додаток Д
Приклад побудови таблиці:

Таблиця 1.1

Назва таблиці

Головка

Рядки

Боковик (заголовки рядків)

Графи (колонки)

Заголовки граф
Підзаголовки граф

Додаток Ж

Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Характеристика джерела	Приклад оформлення
КНИГИ: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дичківська О. О. Інноваційний менеджмент : конспект лекцій. Київ : ДІА, 2018. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Економічна діагностика. Львів, 2019. 153 с. 3. Лазор О. Я. Державне управління у сфері реалізації економічної політики в Україні: організаційно-правові засади : монографія. Львів : Ліґа-Прес, 2020. 542 с. 4. Ваш О. М. Етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 104 с. 5. Гурманова Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ : ЦУЛ, 2017. 193 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2019. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 102 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Білювська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 3. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 2. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.

Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Економічна історія України : Історико-економічне дослідження : в 2 т. / [ред. рада: В. М. Литвин (голова), Г. В. Боряк, В. М. Гесь та ін. ; відп. ред. В. А. Смолий ; авт. кол.: Т. А. Балабушевич, В. Д. Баран, В. К. Баран та ін.] ; НАН України, Ін-т історії України. К. : Ніка-Центр, 2011. Т. 1. 696 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>.

	2017. № 4. С. 530–543.
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: КНИГИ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Таймуратов М. А. Імплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212. 3. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.
ЧАСТИНА ВИДАННЯ: МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЙ (ТЕЗИ, ДОПОВІДІ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Каноненко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150. 2. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3–4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.
Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017). 2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf. 3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017). 4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.